

Foto: Ola Jennersten

Ostronört finns på den svenska rödlistan över hotade arter och är placerad i kategorin starkt hotad (EN). Den är även fridlyst. Arten är en av de havsstrandsväxter som gått tillbaka mest under senare år. För att försöka bryta den negativa utvecklingen har Naturvårdsverket låtit utarbeta ett åtgärdsprogram som har som mål att gynna arten.

Ostronört är en art som är lätt att känna igen. Den är en flerårig, alldeles kal ört med flera nedliggande grenar, som kan bli ända till en halv meter långa och ofta är påfallande regelbundna i sin byggnad. De hel-

bräddade bladen, som är blågrå och köttiga, ger ett nästan formfulländat intryck. Man ser sällan några oregelbundna eller missformade blad annat än när sommartorkan varit svår. Blomställningen är grenig och de enskilda blommorna är klockformiga med ett långt kronrör och en kort krage. Blomfärgen är först ljusrosa för att sedan övergå i blått. Fodret är djupt flikigt. Blomningstiden omfattar högsommaren. De något upplåsta frukterna sprider sig med havsströmmar.

Det svenska namnet har den fått för att bladen sägs smaka ostron.

Rödlistan

Den svenska rödlistan upprättas av ArtDatabanken och fastställs av Naturvårdsverket. Listan uppdateras vart femte år. I rödlistan klassificeras växter och djur i olika hotkategorier beroende på hur stor risken är att arten ska försvinna ur landet.

Rödlistans kategorier:

RE – Försvunnen

CR – Akut hotad

EN – Starkt hotad

VU – Sårbar

NT – Missgynnad

DD – Kunskapsbrist

Foto: Ola Jennersten

Foto: Evastina Blomgren

Ostronört

är konkurrenssvag och växer på sandiga, grusiga havsstränder eller alldeles ensam på klapperstensvallar, oftast i högvattenlinjen. Där stenar inte är i vägen kan den bilda runda, jämna mattor. Den är alltså knappast hotad av annan växtlighet utan utsätts för faror från havet som till exempel oljespill och uppkastade tångmassor vid storm. Arten är fridlyst, men risken att den utsätts för plockning är inte så stor. I Sverige har den numera endast en lokal utanför Bohuslän, i norra Halland. I Bohuslän finns nu knappt tjugo lokaler jämfört med 160 i mitten på 1900-talet.

Är det den klimatförändring vi upplever i dessa dagar som får ostronörten att försvinna från sina växtplatser? De torra somrar och milda vintar som vi haft på senare tid missgynnar arten, som har en arktisk utbredning med våra lokaler som sydliga utposter. Åt klimatet kan vi inte göra mycket. Vi får nöja oss med att ta väl vara på växtlokalerna och skydda dem för oljespill, övertäckning och verksamhet i form av byggnation och andra anläggningar. Lokalen i Halland betades med får under en period vilket missgynnade ostronörten starkt.

Ostronört har en arktisk huvudutbredning. I övriga Norden finns den mycket sällsynt i Danmark (Jylland). I Norge samt på Island och Färöarna är den vanligare.

Om du vill läsa mer om ostronört eller om floraövervakning kan du besöka följande hemsidor:

Svenska Botaniska Föreningen:
www.sbf.c.se

ArtDatabanken:
www.artdata.slu.se

Naturvårdsverket:
www.naturvardsverket.se

Länsstyrelserna:
www.lst.se

Floraövervakning

Sveriges miljömål slår fast att alla arter ska förekomma i livskraftiga bestånd. Att kartlägga förekomsten av hotade växter är en viktig del i arbetet med att bevara arter och biologisk mångfald.

Projekt Floraväktarna är ett nätverk av växt- och naturintresserade personer som besöker de hotade arternas växtplatser för att räkna antalet plantor, upptäcka eventuella förändringar eller andra oroande faktorer. Floraväktarnas rapporter ligger till grund för en del av miljöövervakningen

och floravårdsarbetet i landet.

Andra viktiga delar i bevarandearbetet är nätverket Natura 2000 och arbetet kring åtgärdsprogrammen.

Naturvårdsverket har gett länsstyrelserna i uppdrag att ta fram åtgärdsprogram för ett antal hotade kärlväxter som inte klarar att överleva utan särskilda åtgärder. Programmen är inte formellt bindande men syftar till att vara vägledande för arbetet med att bevara dessa arter i landet.

Natura 2000 är ett nätverk av EU:s mest

skyddsvärda naturområden. Natura 2000-områden finns i alla medlemsländer och ska hejda utrotningen av arter och livsmiljöer. Ett fyrtiotal av Sveriges kärlväxter ingår i nätverket.

Vill du veta mer om floraövervakning eller informera om någon lokal för ostronört hör gärna av dig till margareta.edqvist@telia.com som är samordnare för Floraväktarna.

Vill du diskutera kring skötsel eller åtgärder för en specifik lokal kontakta din länsstyrelse.

Svenska Botaniska Föreningen
Världsnaturfonden WWF
ArtDatabanken